

ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

ADMINISTRATORS' COMPETENCY FACTORS AFFECTING THE EFFICIENCY OF
SCHOOL- BASED MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF

SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 27, ROI-ETPROVINCE

14

ธนภัทร วันทาพงษ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ ภูมิพันธุ์**

ดร.รัชมีเพ็ญ พลเยี่ยม***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ 3) สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 52 โรงเรียน กำหนดผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวม มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน โดยสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ สมรรถนะด้านการตัดสินใจ ส่วนสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากร

2. ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวม มีประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการบริหารจัดการที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการกระจายอำนาจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม

3. ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีม และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในภาพรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสมรรถนะการบริการที่ดี สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยสมรรถนะทั้ง 5 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้ ร้อยละ 84.7

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

*** วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the competency of school administrators, 2) to study the efficiency of school-based management, and 3) to define an equation to predict the efficiency of school-based management of secondary schools under the Office of Secondary Educational Service Area 27, Roi – Et province. The sample was 52 secondary schools with 260 respondents who were teachers with a position of an administrative or academic chief. The research instrument was a 5–point rating scale questionnaire. Statistics employed for analyzing the data were frequency, percentage, mean and standard deviation. Testing the hypothesis, stepwise multiple regression analysis was utilized.

The research findings were summarized as follows:

1. Competencies of administrators in secondary schools, under the Office of Secondary Educational Service Area 27, Roi – Et province, as a whole were at a high level. Considering as an aspect, it was found that competencies of administrators in all aspects were at a high level. An aspect with the highest mean was teamwork, while personnel development was an aspect with the lowest mean.

2. The efficiency of school-based management of secondary schools under the Office of Secondary Educational Service Area 27, Roi – Et province, as a whole was at a high level. Considering as an aspect, it was found that the efficiency of school-based management was at a high level for all aspects. The highest mean was a good governance aspect, while the lowest mean was a participation aspect.

3. Competencies of administrators including; personnel development, good service, achievement orientation, teamwork and strategic planning could predict the efficiency of school-based management with statistically significant at .01 level and the good service could predict the efficiency of school-based management with statistically significant at .05 level. These five factors of administrators' competency could mutually predict the efficiency of school-based management for 84.7 percent.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ดังกล่าว มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แนวคิดดังกล่าวตรงกับแนวคิดในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) โดยมุ่งให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และให้มีการบริหารในรูปคณะกรรมการโรงเรียน โดยมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดีที่สุดเกิดจากการตัดสินใจ ของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดและเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด (Wohlsetter. 1995 ; อ้างถึงใน อุทัย บุญประเสริฐ. 2546 : 2)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หรือใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการ กำหนดให้มีคณะกรรมการ สถานศึกษาของแต่ละแห่งทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาของตนเองใน 4 ด้านคือ ด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมุ่งให้การบริหารโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมาตรฐาน เพราะในการบริหารโรงเรียนด้วยวิธีการเดิมนั้น โรงเรียนจะถูกควบคุมโดย หน่วยงานหรือตัวแทนของส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ นโยบายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมักจะถูกกำหนดมาจาก ส่วนกลาง การบริหารมักจะไม่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน ขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ โรงเรียนโดยตรง (อุทัย บุญประเสริฐ. 2544 ; อ้างถึงใน ชีระ รุญเจริญ. 2550 : 163–165)

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าหลายเรื่องประสบความสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้น มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐานสถานศึกษาทุกระดับ เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังมีอีกหลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงและต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งการคิดวิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม ในด้านครู คณาจารย์พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี และใจรักมาเป็นครู ในด้านการบริหารจัดการพบว่า ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารสู่สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 1-2) และ อุทัย บุญประเสริฐ (2546 : 125-129) ยังพบอีกว่า ในการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ซึ่งสามารถสรุปได้ 6 ประการดังนี้ 1) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทำให้บุคลากรต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากเวลาทำงานปกติในแต่ละวัน 2) โรงเรียนส่วนใหญ่จะกระตือรือร้นในการจัดทำโครงการและดำเนินการอย่างมากในช่วง 2 ปีแรก แต่ไม่ปรากฏผลสำเร็จดังที่คาดหวังทำให้เกิดความท้อแท้ 3) คณะกรรมการโรงเรียนนั้นถูกมอบหน้าที่และความรับผิดชอบมากมาย แต่บุคลากรที่เป็นคณะกรรมการยังขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมอยู่มาก 4) ความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการและการปฏิบัติ 5) ขาดอิสระในการตัดสินใจ และ 6) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานพบว่า ส่วนใหญ่แล้วไม่ได้ให้ความสำคัญจริงๆ กับเรื่องที่เป็นหัวใจของโรงเรียน คือ เรื่องการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนของนักเรียน ส่วนใหญ่จะเน้นไปในเรื่องโครงการและกิจกรรมพิเศษ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) สภาพของสถานศึกษา และ 5) สภาพของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 88-89) ซึ่งปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ ถวิล มาตรเยี่ยม (2545 : 83) ที่พบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารที่ให้อิสระในการบริหารจัดการโรงเรียน ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนมีภารกิจและต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ความก้าวหน้าของโรงเรียน ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ธัญญา นุชหาญ (2552 : 319-327) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญ ที่จะสร้างสรรค์บรรยากาศ และสภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องสามารถกระตุ้นและสร้างเสริมทั้งด้านวิชาการ ด้านขวัญกำลังใจ สามารถสร้างระบบบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ สถานศึกษาจะมีคุณภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตบั้นปลายของการบริหารจัดการศึกษา ที่ปรากฏออกมาในรูปของการประเมินคุณภาพและการวัดผลความรู้ ความสามารถตามหลักสูตรหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสมรรถนะในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อาจกล่าวได้ว่า การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารจัดการอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : 5)

จากความเป็นมาดังกล่าว จะพบว่าผู้บริหารมีความสำคัญในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา

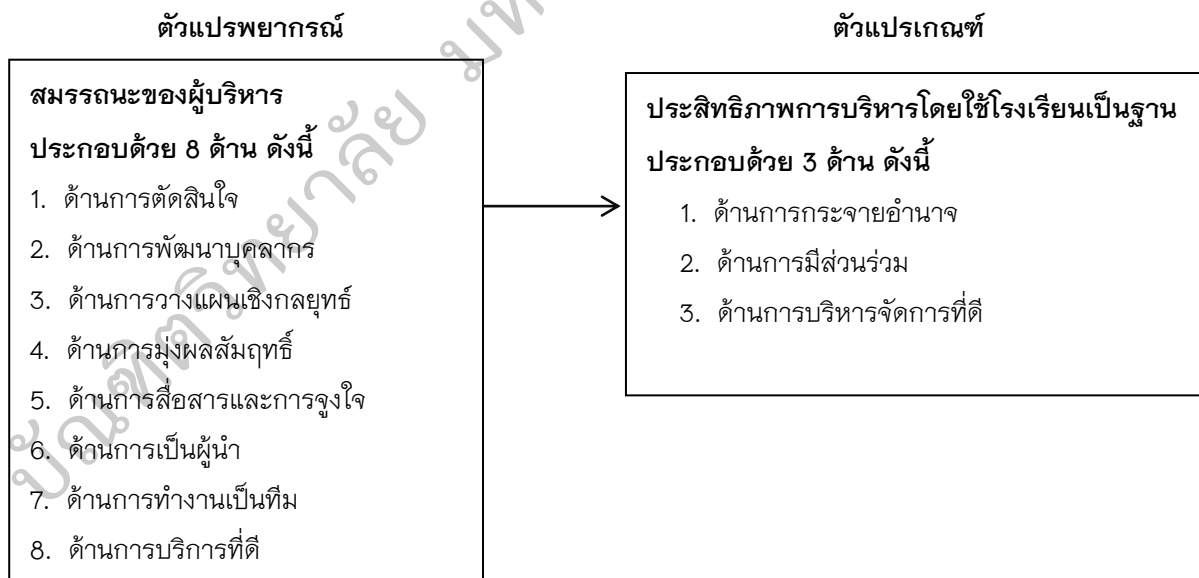
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผลการวิจัยคาดว่าจะประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะของตนเองเพื่อให้การบริหารประสบความสำเร็จโดยเฉพาะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้เลือกสมรรถนะของผู้บริหารที่ได้จากการสังเคราะห์จากแนวคิดขององค์การ นักวิชาการและนักการศึกษาตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้สมรรถนะของผู้บริหาร 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 4) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 5) ด้านการสื่อสารและการจูงใจ 6) ด้านการเป็นผู้นำ 7) ด้านการทำงานเป็นทีม และ 8) ด้านการบริการที่ดี และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามหลักการและองค์ประกอบของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549 : 33) ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกระจายอำนาจ 2) ด้านการมีส่วนร่วม และ 3) ด้านการบริหารจัดการที่ดี มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 60 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด. 2557 : 8-11)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 260 คน โดยเทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยตัวอย่าง (Sampling Unit) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เคร็จซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 ; อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. 2551 : 5) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 โรงเรียน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียนคือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 5 คนต่อ 1 โรงเรียน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 52 โรงเรียน รวมผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 260 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้บริหารและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. สร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้มีเนื้อหาครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องในการเรียบเรียงภาษา และการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objective Congruence) โดยมีวิธีการให้คะแนนดังนี้

- +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถาม สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ผลปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.6 – 1.00 โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องด้านสมรรถนะของผู้บริหารมีค่าอยู่ระหว่าง 0.6–1.00 และค่าดัชนีความสอดคล้องด้านประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.8–1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 แบบสอบถามการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปเก็บข้อมูลกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและส่งกลับคืนผู้วิจัยตามวันเวลาที่นัดหมายโดยผู้วิจัยเดินทางไปรับด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทุกฉบับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไปซึ่งแบบสอบถามได้รับกลับคืนมา จำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550 : 69)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550 : 69)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมผู้บริหารมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สมรรถนะด้านการตัดสินใจ ส่วนสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากร ผลการวิจัยเป็นรายสมรรถนะ มีดังนี้

1.1 สมรรถนะด้านการตัดสินใจในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นให้สมาชิกในองค์กรได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนแนวทางเลือกจากการตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ได้ถึงทิศทางและกลยุทธ์ขององค์กรเพื่อประกอบการตัดสินใจ

1.2 สมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากรในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสเพื่อนร่วมงานได้พัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 สมรรถนะด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง จุดอ่อนที่มีผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ได้ถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1.4 สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดตามการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

1.5 สมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ช่องทางและเครื่องมือสื่อสารได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้เทคนิคการส่งข่าวสารไปยังผู้รับได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเตรียมเรื่องที่ต้องการสื่อสารและมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า

1.6 สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำ ในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์กรไปสู่บุคลากรในทุกระดับได้

อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นให้บุคลากรนำเสนอความคิดเห็นใหม่ๆ

1.7 สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อร่วมงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงานเป็นทีม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปลูกฝังจิตสำนึกให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

1.8 สมรรถนะด้านการบริการที่ดีในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจ เต็มใจ และกระตือรือร้นในการให้บริการ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานของความต้องการของผู้รับบริการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความต้องการของผู้รับบริการก่อนสร้างระบบการให้บริการ

2. ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมมีประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกระจายอำนาจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยเป็นรายด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านการกระจายอำนาจในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่น เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการมอบหมายงาน บทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาและครูได้อย่างเหมาะสม

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถเป็นไปตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด

2.3 ด้านการบริหารจัดการที่ดีในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารจัดการของสถานศึกษามุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีและรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการใช้และพัฒนาสารสนเทศที่เป็นฐานในการตัดสินใจและการบริหาร ได้ตรงตามความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

3. การสร้างสมรรถนะภาพการประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีม และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในภาพรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสมรรถนะการบริการที่ดี สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้ร้อยละ 84.7 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	β	t	Sig.
การพัฒนาบุคลากร (X_2)	.219	.016	.489	13.614	.000
การบริการที่ดี (X_8)	.061	.030	.092	2.051	.041
การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_4)	.134	.022	.200	5.968	.000
การทำงานเป็นทีม (X_7)	.149	.033	.164	4.445	.000
การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (X_3)	.101	.025	.149	3.997	.000
$\alpha = 1.358$ $R = .921$ $R^2 = .847$ $F = 282.154^{**}$					

**p <.01

สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จากตาราง 1 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.358 + 0.219 X_2 + 0.061 X_8 + 0.134 X_4 + 0.149 X_7 + 0.101 X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y'} = 0.489 Z_{X_2} + 0.092 Z_{X_8} + 0.200 Z_{X_4} + 0.164 Z_{X_7} + 0.149 Z_{X_3}$$

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับสมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากรต่ำสุด เมื่อเทียบกับสมรรถนะด้านอื่นๆ อีกทั้งสมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากร เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้ดีที่สุด ดังนั้นจึงควรพัฒนาระดับสมรรถนะด้านนี้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดจนการกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนการที่เหมาะสม

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการมีส่วนร่วมมีระดับประสิทธิภาพต่ำสุด เมื่อเทียบกับประสิทธิภาพด้านอื่นๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุน และกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยเน้นด้านการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจในบทบาท และพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการสถานศึกษาให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากร การบริการที่ดี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีม และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป็นสมรรถนะที่ร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จึงเป็นข้อมูลสำคัญให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปรับปรุงสมรรถนะดังกล่าวเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.2 ควรมีการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารในด้านอื่น เช่น สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

ชูศรี วงษ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : ไทยเนรมิตกิจ, 2550.

ฉัญญา นุชาหาญ. ประสิทธิภาพของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : การวิเคราะห์องค์ประกอบและการวิเคราะห์เส้นทางพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, 2552.

ธานีร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บิสิเนสอาร์แอนด์ดี, 2551.

ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง, 2550.

ศรัทธา ห่องทอง. การปฏิบัติงานตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2553.

สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กอฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2551.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2557.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย. กรุงเทพฯ : คณะทำงานโครงการสมรรถนะสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง(พ.ศ. 2549–2553). กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2548.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ตัวชี้วัดการบริหารสถานโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2549.

_____. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552–2561). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2552.

อุทัย บุญประเสริฐ. การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.